

FŐVÁROSI ÍTÉLŐTÁBLA
20. Pf. 20.374/2014/12. szám

A Fővárosi Ítéltábla dr. Magyar Tivadar (**felperesi jogi képviselő címe**) ügyvéd és az Oppenheim Ügyvédi Iroda (**felperesi jogi képviselő címe**, ügyintéző: dr. Farkas Zsolt ügyvéd) által képviselt **felperes neve** (Cg....., felperes címe) felperesnek - a Kun Péter Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kun Péter ügyvéd, **alperesi jogi képviselő címe**) és dr. Rauf Csaba (**alperesi jogi képviselő címe**) által képviselt **alperes neve** (Cg....., **alperes címe**) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása, az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazása, a szerződésből eredő további igények érvényesítése és járulékaik iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2013. december 03. napján kelt 22.G.40.865/2009/147. számú - a 152. sorszámu végzéssel kijavított - ítélete ellen a felperes 150. és az alperes 149. sorszáma alatt előterjesztett fellebbezése alapján folyamatban lévő másodfokú eljárásban az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét részben megváltoztatja, a felperes marasztalásának fő összegét 215 552 352 (Kettőszáztizenötmillió-ötszázötvenkettőezer-háromszázötvenkettő) Ft-ra leszállítja, és a felperest nem 10 000 000 (Tízmillió) Ft után, hanem 6 098 708 (Hatmillió-kilennyolcezer-hétszáznyolc) Ft után kötelezi 2008. október 31. napjától kezdődően az elsőfokú bíróság által meghatározott késedelmi kamat megfizetésére.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 (tizenöt) napon belül 4 445 000 (Négymillió-négyszáznegyvenötezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság kijavított ítéletével kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 219 383 644 Ft-ot, és 12 930 846 Ft után 2008. szeptember 14-étől, 10 000 000 Ft után 2008. október 31-étől, 14 190 976 Ft után 2008. december 12-étől, 14 974 750 Ft után 2009. január 12-étől, 14 974 750 Ft után 2009. február 12-étől, 15 018 120 Ft után 2009. március 17-étől, 13 885 990 Ft után 2009. április 13-ától, 13 885 990 Ft után 2009. május 14-étől, 6 586 946 Ft után 2009. június 14-étől, 12 169 769 Ft után 2009. július 13-ától, 12 169 769 Ft után 2009. augusztus 14-étől, 12 436 752 Ft után 2009. szeptember 14-étől, 11 807 637 Ft után 2009. október 14-étől, 10 759 833 Ft után 2009. november 14-étől, 12 500 000 Ft után 2009. november 30-ától, és 12 500 000 Ft után 2009. december 31-étől kezdődően 2013. június 30. napjáig terjedő időre a

késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt, 2013. július 1. napjától kezdődően a teljesítésig terjedő időre a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8 % ponttal növelt mértékű késedelmi kamatot.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét és az alperes viszontkeresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 1 200 000 Ft és 5 000 000 Ft + áfa összegű perköltséget.

Az elsőfokú bíróság a tényállást - alapvetően az okirati bizonyítékok alapján - a peres felek nyilatkozatainak - a felperes nyilatkozataként értékelt szakértői jelentésnek -, **B. S.** épületgépészeti és dr. **B. Zs.** könyvszakértő által előterjesztett szakértői véleményekkel, a felek képviselői által csatolt okiratmásolatokkal, illetve **R. Z., Sz. Zs.** és **K. L.** tanúk vallomásával történő egybevetése alapján állapította meg.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a felek fellebbezésével érintett részében, illetve az elbírálásuk szempontjából releváns körülmények tekintetében az alábbiak szerint állapította meg:

N. Város Önkormányzat Kórház-rendelőintézete (Intézmény) és az alperes (korábbi nevén: **P. T. Rt.**) között közbeszerzési eljárást követően 2003. június 27-én 10 éves határozott időre szóló szerződés (Alapszerződés) jött létre. A felek a szerződés tárgyaként az 1. sz. mellékletben részletezett energia átalakító, elosztó, szállító és felhasználó rendszereinek hőszolgáltatás keretében történő racionalizálását, a racionalizált rendszerrel történő primer energiahordozók átalakítását, hőszolgáltatást, a hőszolgáltató rendszerek üzemeltetését, karbantartását jelölték meg.

A szerződés 4. pontja tartalmazza a felek jogait és kötelezettségeit, a 4.1. pont az alperes kötelezettségévé teszi az 1. sz. mellékletben részletezett rendszerek racionalizálását, korszerűsítését.

A kazánház tekintetében a felek megjelölték az elvégzendő bontási munkálatokat, a beépítendő 4 új kazánt, a gőzfejlesztőt, az azzal együtt szállított szerelvényeket, a kazánokra felszerelésre kerülő gázégő típusokat, a füstgáz elvezetését, 5 db szivattyú beépítését, a gőzrendszerre és az új távvezetésekre vonatkozó adatokat.

A felek a szerződés 6. pontjában 6 oldalon részletezték a szerződés pénzügyi feltételeit. A 6.1. pont tartalmazta az ármegállapításhoz kapcsolódó alapfogalmakat, így többek között P21 alatt „a folyamatos működtetés, karbantartás, felügyeleti beszabályozás, fogyasztáskövetés és műszaki biztosítási szolgáltatás éves díja (első 84 hónapban)”, P22-vel ugyanezen szolgáltatásoknak a szerződés megkötésétől számított 85. hónaptól kezdődően fizetendő éves díját jelölték meg.

A 6.2. pont alatt a szolgáltatási díjról, illetve költségtérítésről rendelkeztek a felek.

A 6.2.1. pont szerint a fűtéshez szükséges energia éves díját 17 610 368 Ft-ban, a használati melegvíz előállításához szükséges energia díját 2 388 900 Ft-ban határozták meg egyéb díjak mellett.

A 6.2.5. pontban a P21-gyel jelölt szolgáltatások éves díja 37 634 000 Ft-ban, a P22-vel jelölt szolgáltatások éves díja 11 040 000 Ft-ban lett meghatározva.

A 6.3. pont alatt rögzítették az árváltozásokra vonatkozó megállapodást, kikötve többek között, hogy a P21 és P22 szerinti szolgáltatási díj a KSH által közölt fogyasztói árindex figyelembevételével miként módosítható.

A 6.4. pontban rendelkeztek a felek a fizetési feltételekről. A felperes fizetési kötelezettségeit részben költségnek, részben díjnak nevezve abban állapodtak meg, hogy az alperes a költségek számlázására a tárgyhót követő hónap, a díjak számlázására a tárgyhónap 15. napjáig jogosult, amelynek kiegyenlítésére az Intézmény a kiállítást követő hónap 30. napjáig átutalással köteles.

A szerződés 7.2. pontjában rendelkeztek a felek a hibás teljesítésről és a kártérítés mértékéről, a kártérítésre jogalapot biztosító üzemzavarról az alábbiak szerint:

A 7.2.2. pont szerint fűteskimaradás következik be, ha 6 óra időtartamon, illetve - 5 Celsius fok napi középhőmérsékletnél hidegebb időjárás mellett, 3 óra időtartamon túl a helyiségek hőmérséklete a tűrésmezőnél nagyobb mértékben eltér az előírttól.

A 7.2.3. pont szerint melegvíz-kimaradás az, ha 3 óra időtartamon, illetve 22 és 6 óra közötti időszakban 6 óra időtartamon túl a használati melegvíz hőmérséklete a meghatározott hőmérséklettől nagyobb, vagy kisebb.

A 7.2.5. pont szerint a fenti esetek bekövetkeztekor az alperes 300 000 Ft/eset összegű kötbért köteles megfizetni a 7.3. pontban írt módon.

A 7.3.1. pont szerint „az Üzemeltető késedelmét és hibás teljesítését a Megrendelő az Üzemviteli napló „megjegyzés” rovatában dokumentálja, az Üzemeltető képviselőjének ellenjegyzésével.

A 7.3.2. pontban rögzítették, hogy a felek az Üzemviteli napló alapján az Üzemeltető által fizetendő kártérítési összeget havonta közösen számítják ki, a tárgyhót követő hónap 5. napjáig.

7.3.3. pont: „az egyeztetett kártérítési összeg megfizetése a következő havi számlában kerül érvényesítésre.”

A felek a 10. pontban rendelkeztek a szerződés megszűnéséről azzal, hogy rendes felmondással az Intézmény 90 napos felmondási idővel akkor jogosult a szerződés megszüntetésére, ha az alperes csőd és/vagy felszámolási eljárás alá kerül, illetve ha az Intézménynél 50 %-ot meghaladó mértékű tulajdonosváltás történik, az ettől számított 90 napon belül.

Rendes felmondás esetén a P21-es szolgáltatási díjak 80 %-át az Intézmény a szerződés aláírása után megnevezett bank részére 7 év futamidő alatt köteles kiegyenlíteni, ha a felmondás oka a csőd vagy felszámolási eljárás, míg a felmondási idő elteltét követő 30 napon belül egy összegben köteles megfizetni, ha tulajdonosváltás miatt kerül sor a felmondásra.

A 10.2.1. pont szerint „a Megrendelő rendkívüli felmondással élhet, ha az Üzemeltető a szerződés szerinti szolgáltatást - önhibájából - folyamatosan, 3 napon át a szolgáltatás teljes szüneteltetése formájában nem teljesíti, vagy a 7.2.2. pont és 7.2.4. pontban foglalt üzemzavarok egy naptári évben 7-nél több esetben előfordulnak.”

Az alperes rendkívüli felmondási joga akkor keletkezik, ha az Intézmény a szerződés szerinti fizetési kötelezettségét egymást követő 2 alkalommal nem teljesíti, és a fizetés átütemezési tárgyalások eredménytelenek maradtak.

A P21 díjak 80 %-ának a szerződés hátralévő időtartamára történő megfizetését a felek erre az esetre is kikötötték, illetve mind a rendes, mind a rendkívüli felmondás esetére

rögzítették, hogy a berendezések tulajdonjoga a szerződés megszűnésének időpontjában száll át az Intézményre.

A peres felek és a **M. I. Zrt.**, mint a felperes egyedüli tagja, 2008. július 10. napján megállapodást (Megállapodás) írtak alá, melynek 1. pontjában előzményként rögzítették az Alapszerződés tényét, továbbá azt, hogy **N. Város Önkormányzata** pályázati eljárást követően 25 év időtartamra a **M. I. Zrt.**-t bízta meg az Intézmény vagyonkezelői feladatainak, illetve ezzel egyidejűleg a felperest a működtetési feladatok elvégzésével. Rögzítették a szerződő felek, hogy az Alapszerződés alapján 2008. június 30. napjáig az Intézménynek 173 779 000 Ft + áfa összegű lejárt tartozása keletkezett az alperes felé, amelyet a felperes a „megállapodás aláírásával elismer”. Megállapították, hogy a felperes, **N. Város Önkormányzata**, az Intézmény és a **M. I. Zrt.** között az Intézmény működtetésére 2008. április 09-én szolgáltatási szerződés jött létre, és rendelkeztek az Intézmény fordulónapon fennálló kötelezettségének átvállalásáról.

Az alperes a Megállapodás aláírásával elismerte a fenti szerződésről való értesítését, illetve hozzájárult a tartozások átvállalásához.

Rögzítették a felek, hogy a megállapodást egyidejűleg az Alapszerződés módosításának is tekintik, és akként rendelkeztek, hogy a szerződés időtartama 5 évvel meghosszabbodik, azaz 2018. június 29. napján szűnik meg, melyre figyelemmel alperes a felperesi részteljesítést követően a tartozás fennmaradó 57 926 000 Ft + áfa összegét elengedi.

A 2.5. pont szerint a felek megállapodtak abban, hogy a felperes „által kijelölt és fizetett szakértővel 2008. szeptember 30. napjáig áttekintik az Intézmény energetikai rendszerét és ezen elemzés következtében született kétoldalú megállapodások alapján a meghosszabbított hatályú szerződés módosítása tárgyában 2008. december 31. napjáig tárgyalásokat folytatnak”.

A 3.1. pontban a felek kifejezetten rögzítették, hogy a megállapodás rendelkezései nem érintik a Szerződés alapján egymással szemben a megállapodás aláírása után keletkező fizetési kötelezettségeit.

A felek a megállapodást 2008. augusztus 31-én módosították, előzményként rögzítették a megállapodásban foglaltakat, a 2. pontban pedig azt, hogy a tartozás-elismerés összege bruttó 160 357 316 Ft összegben számlatartozás, további bruttó 13 422 142 Ft-ban késedelmi kamat.

A felek a megállapodás II. számú módosítását 2008. december 22. napján írták alá, az előzmények rögzítése mellett a felek a megállapodás 2.4. pontját akként módosították, hogy a felperes 2009. február 5-éig köteles az alperes részére megfizetni a „fennmaradó bruttó 57 926 000 Ft-ot”.

A felek, a **M. I. Zrt.** részvételével 2008. július 10. napján további megállapodást írtak alá az energiaszolgáltatáshoz felhasznált földgáz szabadpiaci beszerzéséről. Az előzmények, többek között annak rögzítése után, hogy a közüzemiről a szabadáras rendszerre való kötelező általános áttérés 2009. január 01. napján következik be, megállapodtak abban, hogy a szabadpiaci gázbeszerzésre 2008. július 01. napjától kezdődően térnek át. Az alperes a felperes részére a P21 díja tekintetében 2008. február 01-től 2 % mértékű kedvezményt biztosított. Az 5.1. pontban pedig rögzítették, hogy a váltás napjától a szerződés képleteiben az alperes azon gázárakat érvényesíti, amelyen beszerzi a földgázt a

szabadpiaci keretek között, az alperes pedig a beszerzési árakat és az árváltozás időpontját a gázkereskedő által kiállított nyilatkozattal igazolja a felperes felé.

A felperes nem egyenlítette ki az alperes által a szerződés alapján kiállított, 2008. 09. 14. és 2009. 12. 31. napja közötti fizetési határidejű, összesen 208 079 172 Ft összegű 16 számláját.

A per 2009. május 28-i megindítását követően az alperes a 2009. október 02-án kelt levelében közölte a felperessel, „hogyan amennyiben a felperes nem mutat fizetési hajlandóságot, a társaság a költségeinek csökkentése érdekében korlátozni fogja a hő- és melegvíz-szolgáltatást”. A szolgáltatáskorlátozások 2009. október 12. és 21. közötti időben olyan épületrészek tekintetében valósultak meg, amelyek nem kapcsolódnak közvetlenül a betegellátáshoz. A korlátozás egyszer sem haladta meg az alapszerződés 7.2.2. pontjában foglalt időtartamokat.

2009. október 21-én a felek és **N.** Város Önkormányzat Képviselő Testülete, valamint az Egészségügyi Minisztérium (képviselőként eljáró szakállamtitkár) együttműködési megállapodást írtak alá, amelyben a felperes vállalta, hogy a 2009. június 30-áig kiállított számlákat (nagyra részben az OEP-től működési előlegként kapott összegből történő engedményezéssel) az alperesnek megfizeti, illetve rendezték a felek a 2009. július 1-től december 31-ig terjedő időszakra vonatkozó fizetési kötelezettségeket.

Az alperes vállalta, hogy 2009. október 31-éig új közüzemi szerződésre tesz javaslatot, amelyben az általános díjas számlázási módról az egyedi mérőórás díjmegállapításra tér át, ennek feltételeit megteremti, továbbá 2009. július 1-éig visszamenőleg érvényesíti áraiban az új szerződési feltételek alapján számított díjakat, és elszámol a felperessel.

Az önkormányzat és a minisztérium vállalása mellett a felek kijelentették, hogy az új közüzemi szerződés megkötésével egyidejűleg jelen peres eljárást és a felszámolási eljárásokat „egyezséggel megszüntetik és a jogos követeléseiket beszámítják az elszámolás során a fentiek szerint”.

A megállapodás módosítására irányuló tárgyalások megszakadtak, az alperes a 2009. november 27-én kelt levelében ismét kilátásba helyezte a szolgáltatás korlátozását.

A felperes a 2009. november 30-án kelt és faxon illetve e-mailben közölt nyilatkozatával az Alapszerződés és annak „feltételes hatállyal létrejött” módosítását, a szerződéshez kapcsolódó gázpiaci szerződést, illetve a felek között létrejött ingatlanbérleti szerződést 2009. december 01. napjától kezdődően rendkívüli felmondással megszüntette az alapszerződés 10.2.1. pontjában foglaltak szerint. Utalt a felperes kilátásba helyezett és részben megvalósított szolgáltatáskorlátozásra, a felek közötti megállapodásra, amelyről „megállapítást nyert, hogy a felek a tartalmát illetően kölcsönösen tévedésben voltak.” Nyilatkozott, hogy az alperes korábbi szerződésszegésére és „ismételt fenyegetésre, valamint arra tekintettel, hogy a bevezetésre kerülő szolgáltatáskorlátozások teljes mértékben ellehetetlenítik” a kórház feladatainak végrehajtását, ezért a szerződések felmondása mellett döntött.

A nyilatkozat tartalmazza, hogy „a kazánházakat és hőközpontokat 2009. december 01. napján 00:00-órától birtokba vettük”, és az alapszerződés 10.1. és 10.2. pontjainak utolsó bekezdései alapján az alperes „által beruházott berendezések tulajdonjoga egyúttal a **N.**

Város Önkormányzatára szállt át, a **N.** Kft. üzemeltetői jogának megtartása mellett." Tartalmazza a nyilatkozat, hogy a „szabályszerű átadás-átvétel céljából (vagyonleltár, mérők leolvasása, földgáz-kontingens átadása, műszaki egyeztetések) 2009. december 01-én 10.00-órakor" várják az alperes meghatalmazott képviselőjét a kórház igazgatóságán. A felmondásban hivatkozott 2009. december 01-én 0 órakor felvett átadás-átvételi jegyzőkönyv szerint a felperes „a kórház energetikai rendszerének, üzemeltetésének fenntartása céljából a **M. L.** Kft.-nek a közöttük 2009. november 01-én létrejött szerződésben" meghatározottak szerint adta át a jegyzőkönyvben rögzített berendezéseket.

Az elsőfokú bíróság részletesen rögzítette a felperesnek a 2009. május 28-án benyújtott keresetlevelében előterjesztett kereseti kérelmeit, és azt, hogy azokat az eljárás során többször módosította, illetve felemlerte.

Az alperes viszontkeresetet terjesztett elő. Kérte, hogy a bíróság kötelezze a felperest a 2009. október 15. napjáig esedékesé vált 172 331 339 Ft összegű számlatartozás és törvényes késedelmi kamatai megfizetésére. Részítélet meghozatalát kérte „a felperes által sem vitatott számlatartozás, azaz mindösszesen 169 724 004 Ft és annak törvény szerinti késedelmi kamatai vonatkozásában a Pp. 213. § (2) bekezdése alapján".

A felperes az alperesi viszontkereset elutasítását kérte arra hivatkozva, hogy „az alperesi szolgáltatás díjazása túlzott, feltűnően aránytalan, uzsorás szerződésből származik".

A Fővárosi Bíróság a 2010. február 9-én kelt részítéletével - az alperes viszontkeresetét elbírálván - kötelezte a felperest 169 724 004 Ft megfizetésére.

A Fővárosi Ítéltábla a 2010. szeptember 28-án kelt 4.Pf.20.805/2010/8. számú végzésével a részítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a viszontkeresettel érintett követelés tekintetében a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára kötelezte, a felek másodfokú perköltségét 1 000 000 Ft + áfa összegben állapította meg.

A végzés indokolásában a Fővárosi Ítéltábla utalva a Pp. 213. § (1) bekezdésében foglaltakra megállapította, hogy az egyes követelések önálló elbírárlhatóságát az anyagi jogszabályok figyelembevételével kell eldönteni. Jelen perben a felperes a keresetében a viszontkeresettel érintett számlák alapjául szolgáló „alapszerződés" semmisségének, érvénytelenségének megállapítását kérte, az esetleges érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazása behatárolja, hogy ezzel összefüggésben milyen igények érvényesíthetőek.

A felperes az eljárás során a felperes hibás teljesítéseire és szolgáltatáskorlátozásra alapítottan is érvényesített kötbérigényt.

A kötbérfizetési kötelezettség körében hivatkozott arra, hogy 2009. október 12. és 19. között 8 napon keresztül, naponta két alkalommal 8-13 és 14-19 óra között, meghatározott helyeken mind a melegvíz hőfoka, mind a fűtési hőmérséklet nem érte el a szerződésben megállapított értékeket alperes szolgáltatásában. Erre tekintettel 4 800 000 Ft kötbér megfizetésére tartott igényt.

Kötbérigényt arra hivatkozással is előterjesztett, hogy az alperes a 7.2.2. pontban írt kötelezettségét a központi telephely konyhája és textilraktára tekintetében nem teljesítette. A fűtési hőmérséklet mindkét helyiségben eltért az alapszerződésben meghatározottól, méghozzá a tűrésmezőnél nagyobb értékben, illetve a központi telephely konyhájában „a

kifolyó használati melegvíz hőmérséklete terhelés esetén folyamatosan alatta marad az alapszerződésben meghatározott értéknek". Előadta, hogy „mivel a felfűtött, megfelelő hőmérsékletű melegvíz csak csekély fogyasztás fedezésére volt elegendő a rendszer működési sajátosságaiból eredően, a rendszer terhelése így tartós, vagy nagyobb mértékű használata esetében a melegvíz hőmérséklete nem csupán a megengedett 5 oC fokkal volt kevesebb az előírt 60 oC foknál, hanem jellemzően mintegy 15-20 oC fokkal maradt el attól. Ez a hiba ugyancsak az alapszerződés hatályának kezdete óta, az alperes teljes szolgáltatásának ideje alatt fennáll, és ugyan többször jelzésre került az alperes irányába, ennek kiküszöbölése érdekében az alperes semmit nem tett". Az e címen igényelt kötbér összegét 2x365x300 000 Ft értékben határozta meg.

A felperes a per során hivatkozott arra, hogy az alapszerződés 10.2.1. pont után megfogalmazásra került felhívást azért mellőzte, mert annak olyan üzemzavar bekövetkezésekor van jogosultsága, amelyről az alperes nem szerzett tudomást, a felmondást megelőzően azonban az alperes szándékosan idézte elő az üzemzavart, így előzetesen figyelmeztetni nem kellett.

A felperes a 2010. május 17-én előterjesztett keresetpontosításában kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest „az általa tévesen számlába állított” ellenérték visszafizetése címén összesen bruttó 32 830 669 Ft megfizetésére, elsődlegesen a Ptk. 361. § (1) bekezdése, másodlagosan a Ptk. 318. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó 339. § (1) bekezdése és a Ptk. 355. § (4) bekezdése alapján.

A felperes 2010. szeptember 14-én keresetét ismét módosította, az igényelt kötbér tekintetében leszállította. Fenntartva azt az állítását, miszerint az alperes a konyhai használati melegvíz hőmérséklete tekintetében a szerződéses időszakban mindvégig megszegte a szerződést, öt évre visszamenőleg kérte napi 300 000 Ft, összesen 547 500 000 Ft (5 x 365 000 x 300 000 Ft) megfizetésére kötelezni az alperest.

A fűtési hőmérséklettel kapcsolatos szerződésszegésre tekintettel úgy nyilatkozott, hogy a vizsgált időszakban, a mosodai épületben 263 alkalommal nem nyújtotta az alperes a minimális szerződéses értéket, míg a műhely épület esetében 305 alkalommal, ezért alperesnek a mosoda vonatkozásában 78 900 000 Ft, a műhely esetén 91 500 000 Ft kötbérfizetési kötelezettsége keletkezett.

A felperes a fenti címen előterjesztett kötbérfizetésre vonatkozó marasztalási keresetének összegét 717 900 000 Ft-ban jelölte meg.

Az alperes a felperes valamennyi kereseti kérelmének az elutasítását kérte.

A 2009. október 12. és 19. közötti időszakra vonatkozó kötbérigénnyel kapcsolatban arra hivatkozott, hogy a szerződés 7.2.2. pontjának helyes értelmezése szerint a kötbérfizetési kötelezettsége „6 óra időtartamot” elérő szolgáltatáskorlátozaskor állt volna be. Erre a felperes sem hivatkozott, az pedig, hogy a szolgáltatáskorlátozás elérte az összesen napi 6 órát, nem szolgál a kötbérfizetési kötelezettség alapjául. E körben hivatkozott a Ptk. 281. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltakra, amellyel összhangban állt, hogy az alperes a szolgáltatását részlegesen felfüggesztette amiatt, hogy a felperes már több mint egy éve részére egyáltalán nem fizetett szolgáltatási díjat.

Az alapszerződés 7.2. pont, illetve 7.2.3. pontjában foglaltak alapján előterjesztett felperesi kötbérigény tekintetében hivatkozott az alapszerződés 7.3. pontjában foglaltakra. Arra,

hogyan az ott rögzített mechanizmusokkal azt kívánták biztosítani, hogy amennyiben a megrendelő által is érzékelhető üzemzavar állna fenn, úgy arról az üzemeltető haladéktalanul értesüljön, annak elhárítása érdekében a megfelelő intézkedést tegye, és a felek rendelkeztek a kártérítési összeg közös számításáról és a megfizetés módjáról. A kifejtett álláspontja szerint „a kötbér szigorú, objektív szankció jellegéből következik, hogy annak alkalmazására kizárólag akkor kerülhet sor, ha az érvényesítésére vonatkozó minden szerződéses feltétel hiánytalanul teljesült.” Utalt arra, hogy a módosított szakértői véleménynek a 2004. áprilisi számlához fűzött megjegyzéséből is nyilvánvaló, hogy amikor fennálltak a kötbér érvényesítésének feltételei, úgy a felek a szerződés szerint jártak el. E körben is hivatkozott a Ptk. 316. §-ában foglaltakra, illetve arra, hogy a felperes az alperes teljesítését folyamatosan elfogadta, azt nem kifogásolta.

A berendezések tulajdonjogának megállapítására irányuló kereseti kérelemmel kapcsolatban arra hivatkozott, hogy a felperes által közölt rendkívüli felmondás jogszerűtlen, az joghatás kiváltására nem alkalmas, nem eredményezte a szerződéses jogviszony megszűnését, erre tekintettel a berendezések tulajdonjoga - az alapszerződés 10.1. pontja alapján - változatlanul az alperest illeti meg.

Az alperes a viszontkeresetét - a szakértői véleményben foglaltak figyelembevételével - módosította. Az általa nyújtott szolgáltatások ellenértékének megfizetésére vonatkozó marasztalási kérelmét - állítva, hogy a számlák az alapszerződésben foglaltaknak megfelelően kerültek kiállításra - 209 031 350 Ft tőkeösszegre emelte fel (annak figyelembevételével, hogy a 21 932 642 Ft tőkeösszegű számlákból a felperes a 2008. szeptember 16-án kiállított számlára 3 901 292 Ft összegben részteljesítést nyújtott).

Az energiaadó, az import korrekciós tényező felszámítása és a lekötött mennyiség módosítása jogszerűségének megítélésétől függően viszontkereseti igényét eltérő összegekben is megjelölte.

Kérte továbbá, hogy a bíróság kötelezze az alperest a törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére.

Az alperes viszontkeresetét terjesztett elő annak megállapítása iránt is, hogy a felperesnek az alapszerződés felmondására irányuló nyilatkozata jogszabály- és szerződéssellenes, ezért ahhoz joghatály nem fűződik, így az alapszerződés és annak módosítására irányuló megállapodások érvényben és hatályban vannak. A 10.2. szerinti rendkívüli felmondás alapjául szolgáló körülmény nem következett be, illetve a felmondást megelőzően nem tett eleget a felperes a szerződés szerinti felmondást megelőző felhívás közlésére vonatkozó kötelezettségének. Álláspontja szerint a 7.2.2. pont rendelkezései úgy értelmezhetők, hogy ha egy napon belül összesen 6 órát meghaladóan elmarad a hőmérséklet az előírttól, az kártérítésre jogalapot biztosító üzemzavarnak minősül.

Az alperes a szerződés szerinti kötelezettségei teljesítésében 2009. december 1. napja óta akadályozva van, a felperesnek a kazánház feltörésére és átvételére irányuló magatartása a Ptk. 302. § a) és b) pontjai értelmében jogosulti késedelemnek minősül és megalapozza a kártérítési felelősségét. Utalt a Ptk. 303. § (1) bekezdésében foglaltakra, a felperes károkozó magatartása és a kár közötti ok-okozati összefüggésre. A károkozó magatartásból eredő kárát pedig a határozott időre kötött szerződés alapján bekövetkezett elmaradt haszna mértékében jelölte meg.

Az alperes az elmaradt haszon összegét a felperesi ellenkérelem és a beszerzett szakértői vélemény figyelembevételével - abban az esetben, ha a bíróság a szakértői vélemény figyelembevételével a 2008-as és 2009-es évet érintő tényadatok vonatkozásában a túlszámlázásként meghatározott tételeket figyelmen kívül hagyva állapítja meg az alperes hasznát - 15 226 765 Ft-ban kérte megállapítani.

Az alperes a viszontkeresetében a Ptk. 98. §-a, illetve a 115. § (3) bekezdése alapján kérte azt is, hogy a bíróság kötelezze a felperest a szerződés alapján általa beépített Berendezések visszaadására.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét és az alperes viszontkeresetét részben ítélte megalapozottnak.

A fellebbezett rendelkezések tekintetében döntését az alábbiakra alapította:

A felperesnek a berendezések karbantartására vonatkozó alperesi kötelezettség elmulasztására, illetve további, az általa nyújtott szolgáltatásokkal összefüggő szerződésszegésre alapított kártérítési igénye tekintetében - a felperes által előterjesztett kereseti kérelmek sorrendjétől eltérően - vizsgálta a felperes által közölt felmondás körülményeit, jogszerűségét, annak megállapítása érdekében is, hogy megalapozott-e az alperessel szembeni, a berendezések karbantartásának elmulasztásával okozott kár megtérítésére irányuló kérelme.

A felperes rendkívüli felmondásra vonatkozó, az alperes hibás teljesítése esetén gyakorolható jogát, annak feltételeit a szerződés 10.2.1. pontja tartalmazza. Az elsőfokú bíróság a szerződés 7.2.2. pontja szerinti rendelkezést értelmezve, illetve a felek által kifejtett álláspontokat értékelve megállapította, hogy az alperes által - a felperes fizetési kötelezettségének elmulasztására tekintettel - előzetesen bejelentett és ténylegesen 8 napon keresztül napi 2x5 órában végrehajtott szolgáltatáskorlátozás nem minősül a 7.2.2. pontban szabályozott esetnek, ezért a felperes nem volt jogosult a rendkívüli felmondás közlésére.

A felperes nem szerződésszerűen gyakorolta a felmondási jogát. A felek kikötötték, hogy a „felmondás a másik félhez intézett újabb ajánlott levélben jogszerűen gyakorolható”. A fentiek alapján - annak értékelése nélkül, hogy a felperes az Önkormányzat és a Minisztérium képviselőjének bevonásával megkötött, a jogvita rendezésére vonatkozó megállapodást követően sem tett eleget a fizetési kötelezettségének, a megállapodással kapcsolatban utóbb megtámadási jogot érvényesített, továbbá, hogy a felmondást „faxon és e-mailen” azt követően közölte az alperessel, hogy az újabb szolgáltató részére már birtokba adta a szolgáltatás nyújtásához szükséges berendezéseket - a felmondás nem volt jogszerű.

Az elsőfokú bíróság alaptalannak ítélte, ezért elutasította a felperesnek az alperes szerződésszegésére - a berendezések karbantartásának elmulasztására - alapított kártérítési igényét is.

A felperes által e körben felajánlott bizonyítékok alkalmatlanok voltak a karbantartási kötelezettség elmulasztásának megállapítására, illetve a felperes felkérésére készített 2009. május 22-én kelt szakértői jelentés kifejezetten ennek ellenkezőjét igazolta, rögzítve, hogy „gondosan karbantartott és üzemeltetett berendezésekről van szó”.

Az elsőfokú bíróság a felperes kötbér megfizetésére irányuló kereseti kérelmét a Ptk. 246. § (1) bekezdése és a szerződés 7.2.2. - 7.2.4. pontjai alapján alaptalannak találta.

A felek a szerződésben rendelkeztek arról, hogy a 7.2.2. - 7.2.4. pontokban írt esetek bekövetkeztekor az üzemeltető kötbért köteles megfizetni a megrendelőnek a 7.2.3. pont szerinti módon.

Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a felperes felmondása alapjául hivatkozott, az alperes által bejelentett szolgáltatáskorlátozás tekintetében alperesnek kötbérfizetési kötelezettsége nem keletkezett, az e címen előterjesztett kereseti igény alaptalan.

Az elsőfokú bíróság az épületgépészeti szakértő által előterjesztett szakvélemény alapján az alperes által megvalósított hibás teljesítés tényét a mosoda és műhely épületében nyújtott hőszolgáltatás, illetve a konyhai melegvíz-szolgáltatás hőmérséklete tekintetében megállapította. A felperes által a hibás teljesítés miatti kötbérigény érvényesítése azonban nem felel meg a felek szerződésében foglaltaknak.

A felperes jogelődje a szerződés teljesítésének időszakában egy évben élt kötbérigénnyel, amelynek megfizetésére a szerződéses rendelkezésnek megfelelően sor került, ezen túlmenően a felperes nem bizonyított olyan általa, vagy jogelődje által észlelt és közölt hibás teljesítést, amely alapján kötbérigényt kívánt volna érvényesíteni. A 2009. január 1-től november 30-áig terjedő időszakra vonatkozó kazánházi üzemviteli napló másolatát A/9. alatt az alperesi képviselő csatolta az iratokhoz, amelyben a hibás teljesítéssel kapcsolatos bejegyzések nem szerepeltek.

A felperes az alperessel szembeni - öt évre visszamenően megvalósított hibás teljesítésre alapított - kötbérigényét a jelen eljárásban, az általa közölt felmondást követően, 2010. február 09-én előterjesztett keresetmódosításában jelentette be, hivatkozva arra, hogy a 13 pontban felsorolt hibák közül a 10., 11. és 12. pontban megjelöltek a „működtetés indulásától folyamatosan” fennálltak.

A szerződésben meghatározott eljárás betartásának hiánya mellett helytállóan hivatkozott az alperes a Ptk. 316. § (1) bekezdésében foglaltakra, e szerint, a jogosult elveszti a szerződésszegés alapján érvényesíthető jogait, ha a szolgáltatást a szerződésszegésről tudva - jogfenntartás nélkül - fogadja el. A felperes a szerződésszegésről nyilvánvalóan tudomással bírt, hivatkozása szerint az alperes a több mint 6 évig tartó szerződéses időszakban „folyamatosan” a szakértő által megállapított, a szerződéstől eltérő módon teljesített.

Az elsőfokú bíróság megalapozottnak ítélte alperesnek a 2009. december 1. napjától kezdődő hatállyal közölt felperesi felmondás érvénytelenségének megállapítására, és annak alapján kártérítés megfizetésére irányuló viszontkeresetét.

A felperes - a Ptk. 302. § a.) és b.) pontja értelmében - azzal, hogy a nem szerződésszerűen, azaz jogellenesen közölt felmondást követően a szerződés tárgyát képező rendszereket, illetve berendezéseket birtokba vette, illetve megakadályozta, hogy az alperes szerződésszerűen teljesíthessen, késedelembe esett.

A Ptk. 303. § (1) bekezdése alapján a felperes kártérítési kötelezettsége fennáll, tekintettel arra, hogy (az álláspontja szerint szerződésszerűen közölt felmondás folytán nem vitásan)

maga nyilatkozott úgy, hogy az alperes által beépített berendezéseket birtokba vette, illetve azok üzemeltetésére új szolgáltatóval kötött szerződést.

A jogellenes felmondás miatt érvényesített alperesi kártérítési igényt az elsőfokú bíróság - a szakértői véleményben foglaltak figyelembevételével - 15 226 765 Ft-ban állapította meg.

Az elsőfokú bíróság, mint alaptalant elutasította alperesnek a „Berendezések” birtokába való visszahelyezése iránti viszontkereseti kérelmét.

Az alperes e kérelme alapjaként a 10.1. pontban foglalt szerződési rendelkezésre hivatkozott, amely szerint „a berendezések tulajdonjoga a szerződés megszűnésének időpontjában száll át a megrendelőre”. Igénye jogalapját a Ptk. 98. §-ában jelölte meg, illetve a Ptk. 115. § (3) bekezdésére alapította.

Az elsőfokú bíróság a felperes ellenkérelme alapján vizsgálta az alperes javára kikötött tulajdonjog fenntartásnak a Ptk. 200. § (2) bekezdésének I. fordulata szerinti semmisségét. Az elsőfokú bíróság indokolása szerint, annak elbírálásához, miszerint az alperes tulajdonjogának fenntartására vonatkozó szerződéses rendelkezés jogszabályba ütközés folytán semmis-e, abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy az alperes által az ingatlanokba beépített berendezések az épület alkotórészévé, vagy tartozékává váltak-e.

Az elsőfokú bíróság megállapította: az alperes a felperes jogelődjével kötött alapszerződésben (annak 1. számú melléklete szerint részletezett) energia-átalakító, elosztó, szállító és felhasználó rendszereinek korszerűsítését, racionalizálását vállalta elvégezni. A korszerűsítés, olyan építészeti munkákat is igénylő nagy teljesítményű, nagy értékű berendezések, azokhoz tartozó szerelvények beépítését jelentette, amelyek ellenértékét - azok vételárát, illetve a beépítéshez kapcsolódó vállalkozási díjat - a felek között létrejött atipikus szerződés szerint a felperes jogelődjé az alperes által vállalt hosszútávú üzemeltetés ideje alatt részletekben vállalt kiegyenlíteni. Az alperes a szerződés alapján a felperesi jogelőd tulajdonosának ingatlanán olyan korszerűsítést hajtott végre, amelynek eredményeként az általa beépített „Berendezések” az ingatlan alkotórészévé váltak. E berendezések az épülettel olyképpen lettek tartósan egyesítve, hogy azok elválasztásával az ingatlan használhatósága számottevően csökkenne.

Az elsőfokú bíróság - utalva arra, hogy álláspontja szerint a Ptk. kommentárnak a központi fűtőberendezés tartozék jellegére vonatkozó megállapítását meghaladottnak kell tekinteni - azt állapította meg, hogy az alperes által elvégzett racionalizálás, korszerűsítés az érintett rendszerek tekintetében kétségtelenül olyan tartós egyesítésnek minősül, amelynek elválasztásával az épület ugyan nem pusztulna el, de annak használhatósága nem csak számottevően csökkenne, hanem megszűnne. Nem kétséges, hogy a berendezések pótolhatóak, az azokkal járó költség azonban messze meghaladná azt az előnyt, amely az alperesnél a berendezések leszerelésével jelentkezne. Az alperes által birtokba adni kért berendezések jelentős része az elválasztással elpusztulna, illetve további felhasználásra alkalmatlanná válna.

A viszontkereset tárgyát képező berendezések a beépítéssel az épület alkotórészeivé váltak, ezért a szerződés 10.1. pontjának azon rendelkezése, amely szerint „a berendezések tulajdonjoga a szerződés megszűnésének időpontjában száll át a

megrendelőre" a Ptk. 95. § (1) bekezdésébe ütközik, ezért a Ptk. 200. § (2) bekezdésének I. fordulata alapján érvénytelen.

Az alperes a berendezések birtokba-adására vonatkozó viszontkeresetét tehát érvénytelen szerződéses rendelkezésre alapította. Az érvénytelenség általános jogkövetkezménye, hogy az ilyen ügyletre nem lehet jogot alapítani, ezért az alperes által előterjesztett birtokbaadásra vonatkozó kérelem alaptalan.

A felek a szerződést ezen érvénytelen rendelkezés nélkül is megkötötték volna. A szerződésnek a rendes és rendkívüli felmondásra vonatkozó rendelkezései alapján az állapítható meg, hogy az alperes a berendezések beépítésével felmerült költségeihez külső finanszírozást vett igénybe, ezt, illetve ennek feltételeit igazolja a 10.1. pontnak az a rendelkezése, amelyben a felperes az alperes elleni csőd- és/vagy felszámolási eljárás esetére a finanszírozó bank részére vállalta megfizetni a P21 szolgáltatási díjak 80 %-át 7 év futamidő alatt. A 10.2. pontban a rendkívüli felmondás esetére történő elszámolásra vonatkozó rendelkezések is ezt bizonyítják.

Az elsőfokú bíróság megállapította továbbá, hogy a felperes nyilatkozata szerint az ingatlannak a perben nem álló harmadik személy a tulajdonosa, így az érvénytelenség további jogkövetkezménye nem alkalmazható.

Az elsőfokú bíróság a perköltségről a Pp. 81. §. (1) bekezdése alapján a részleges pernyertesség arányának figyelembevételével határozott.

Az ítélet ellen mind a felperes, mind az alperes fellebbezést nyújtott be.

A felperes elsődlegesen az ítélet részbeni megváltoztatását kérte, az Alapszerződés 7.2.2., 7.2.3. és 7.2.5. pontjai alapján kötbér jogcímén az alperest összesen 565 644 413 Ft, valamint 48 000 000 Ft után 2009. október 20., 517 644 413 Ft után 2007. június 1. napjától mint középarányos időponttól a Ptk. 301/A. §-a szerinti késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni.

Másodlagosan az alperes marasztalásának főösszegét 550 417 648 Ft-ban kérte megállapítani, 48 000 000 Ft után 2009. október 20., 502 417 648 Ft után 2007. június 1. napjától kérte alperest késedelmi kamat fizetésére kötelezni.

Harmadlagosan az Alapszerződés 7.2.2. és 7.2.5. pontjai alapján, kötbér jogcímén, továbbá a Ptk. 318. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján az alperest 55 179 608 Ft megfizetésére kérte kötelezni, valamint 48 000 000 Ft után 2009. október 20., 7 179 608 Ft után pedig 2007. június 1. napjától késedelmi kamatot is igényelt.

Negyedlegesen a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján az alperest 7 179 608 Ft, valamint 2007. július 1. napjától késedelmi kamatai megfizetésére kérte kötelezni.

Ötödlegesen az alperes viszontkeresete alapján a felperest mindösszesen 200 255 587 Ft és megfelelő kamataiban kérte marasztalni, az elsőfokú bíróság által megállapított marasztalás összegének leszállítása mellett.

Hatodlagosan a marasztalás főösszegét 215 482 352 Ft-ra kérte leszállítani.

Előadta, hogy az első fokú ítélet részbeni megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelme az első fokú ítélet megfelelő részének hatályon kívül helyezésére is irányul, abban a körben, amelyben ez a bizonyítási eljárás kiegészítése miatt szükségesnek mutatkozik.

Az elsődleges fellebbezési kérelme indokolása szerint a kötbér követelése mind a hibás teljesítés (717 900 000 Ft), mind az alperesi szolgáltatáskorlátozás miatt (48 000 000 Ft) megalapozott. A téves számlázás mértékére elfogadott szakértői véleményre figyelemmel a felperes számlatartozása az elsőfokú bíróságnak az energiaadó és az import korrekciós tényező tekintetében elfoglalt, a szakértővel azonos álláspontjára figyelemmel - helyesen - 207 435 195 Ft. A felperesnek a téves számlázás alapján fennálló 7 179 608 Ft összegű követelését beszámítva, az alperesi követelés mindösszesen 200 255 587 Ft. A felperesi felmondás jogszerűségéből fakadóan (ám attól függetlenül is) az alperes elmaradt haszonra alapított kártérítési igénye a felperessel szemben alaptalan, és a beszámítást követően az alperes köteles 565 644 413 Ft-ot a felperesnek megfizetni.

Álláspontja szerint a szolgáltatás korlátozásából eredő kötbérigény a hibás teljesítés miatti kötbérigénytől függetlenül áll fenn, és az elsődleges fellebbezési kérelme - mint többen a kevesebb - értelemszerűen felöleli valamennyi további fellebbezési kérelmét. Az elsőfokú bíróság tévesen foglalt állást abban, hogy milyen időtartamú szolgáltatáskorlátozás ad alapot kötbérigényre, ezért tévesen utasította el az erre alapított felperesi kötbérigényt. Tévesen foglalt állást abban a kérdésben is, hogy a megállapított hibás teljesítés következményei az üzemviteli naplók rendelkezésre állása hiányában alkalmazhatók-e, és tévesen látta alkalmazhatónak a Ptk. 316. §-át.

Abban is tévedett az elsőfokú bíróság, hogy a felperes hibás teljesítésre alapított követelése az alperes viszontkeresetével szemben kifogásként sem lenne érvényesíthető.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a viszontkereset elbírálásakor nem a szakértő által megállapított, a szerződés szerint számlába állítható ellenértéket vette alapul, másrészt az alperes által is elismert felperesi részteljesítést figyelmen kívül hagyta. Az alperes elmaradt haszonra alapított viszontkeresete egyrészt a felmondás jogszerűsége, másrészt pedig annak a teljes időszakra vonatkozó ab ovo kizártsága miatt nem állhat fenn, az nem került megfelelően bizonyításra, ugyanis múltbeli időszakra kizárólag tényszámok és nem feltevések alapján vonható le következtetés.

A másodlagos fellebbezési kérelmét annak figyelembevételével terjesztette elő, amennyiben a másodfokú bíróság az elmaradt haszon tekintetében osztaná az elsőfokú bíróság álláspontját.

Harmadlagos fellebbezési kérelme arra az esetre vonatkozott, amennyiben az alperes hibás teljesítése alapján fennálló igényét a Ptk. 308/C. §-ának megfelelően csupán kifogás formájában érvényesíthetné. Ebben az esetben a felperest a téves számlázásból fakadó, és az elsőfokú bíróság által is megállapított (7 179 608 Ft összegű) követelés, valamint a szolgáltatás korlátozására alapított (48 000 000 Ft összegű) kötbérkövetelés illeti meg.

Negyedleges fellebbezési kérelme a téves számlázás alapján járó követelés összegében való alperesi marasztalást célozza, ha a hibás teljesítés alapján érvényesíthető jogok kifogás útján érvényesíthetők, de a szolgáltatás korlátozása miatti kötbérigény érvényesítésére a másodfokú bíróság nem lát lehetőséget.

Ötödleges fellebbezési kérelme arra az esetre szolt, ha a másodfokú bíróság a felperesi kötbérigényeket semmilyen formában nem találja érvényesíthetőnek. Ekkor az elsőfokú bíróság által figyelembe nem vett felperesi részteljesítés (3 901 292 Ft) megítélhető, a szerződés alapján az alperes javára járó követelésbe (211 336 484 - 3 901 292 Ft = 207 435 195 Ft) a téves számlázás folytán a felperest megillető követelést (7 901 292 Ft) megfelelően be kell számítani.

A hatodlagos fellebbezési kérelme az ötödleges kérelemtől annak figyelembevételével tér el, ha az elmaradt haszonra alapított alperesi kárigény tekintetében a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság álláspontját osztaná.

Az alperes fellebbezésében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását, alperest az A/22 alatt csatolt mellékletben tételesen megjelölt berendezések birtokába visszahelyezni, és felperest perköltségben marasztalni. Az ítéletábla felhívására az A/22 szerinti mellékletben meghatározott eszközök összértékét 21 459 802 Ft-ban jelölte meg, amely a berendezések 2009. november 30-i könyv szerinti értékének felel meg. A viszontkereseti és fellebbezési kérelmét oly módon pontosította, hogy a bíróság kötelezze a felperest arra, hogy 15 napon belül tegye lehetővé alperes számára a berendezések leszerelését és elszállítását.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróságnak jogszabálysértő az a megállapítása, hogy az A/22 szám alatt csatolt jegyzékben szereplő berendezések a felperes által üzemeltetett kórház alkotórészének minősülnek, ezért a tulajdonjoguk fenntartására vonatkozó szerződési kikötés semmis. Tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság osztotta alperesnek azt az álláspontját, hogy a felperes nem szerződésszerűen gyakorolta a felmondási jogát, az következik, hogy az alperes jogot alapíthat az Alapszerződés 10.1. pont utolsó mondatában foglalt rendelkezésére, mely szerint „a berendezések tulajdonjoga a szerződés megszűnésének időpontjában száll át a megrendelőre”.

Álláspontja szerint az ingatlan fűtéséhez szükséges berendezések csak az ingatlan tartozékai és nem alkotórészei, ezzel összhangban rendezték a felek az alperes által a szerződés alapján beépített eszközök vonatkozásában a tulajdonjog átszállását. A Ptk. 95. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel a fűtőberendezések, kazánok, hőközpontok, és ezekhez kapcsolódó kisebb eszközök, berendezések könnyen, az ingatlan bármilyen fizikai sérelme nélkül eltávolíthatóak, az épület értéke sem csökkenne számottevően. A fűtőberendezések bár egy ingatlan rendeltetésszerű használatához általában szükséges dolognak minősülnek, azonban hiányuk az épület állagát, használhatóságát számottevően nem befolyásolja. A fűtés hiánya nem lehetetleníti el egy épület használhatóságát. Alternatív megoldásokkal a kazánok és a hőközpontok hiányában is megoldható a fűtés- és melegvíz-ellátás, a kérdéses berendezések, új eszközök beszerzésével könnyen és egyszerűen pótolhatóak.

Hivatkozott az elsőfokú bíróság által meghaladottnak tekintett kommentári gyakorlatra is. Az Alapszerződés 10.1. pontjából következően a felek a szolgáltatás keretében beépített eszközöket tartozékoknak tekintették, amennyiben azokat alkotórésznek minősítették volna, úgy teljességgel szükségtelen és értelmetlen lett volna azok tulajdoni viszonyairól megállapodást kötni.

Az alapszerződésben meghatározott szolgáltatási díj a komplex és határozott időre tervezett szolgáltatás ellentételezéseként, átalánydíjként került megállapításra, oly módon, hogy a folyamatos működtetés, karbantartás és felügyelet biztosítása mellett az elvégzett beruházás eszközeinek, az azzal kapcsolatosan elvégzett szerelési munkáknak és a működtetési know-how-nak az ellenértéke is a kikötött szerződéses időtartam alatt elosztva térül meg. Mivel az átruházandó eszközök, azaz a berendezések ellenértéke csak a teljes szerződéses időtartam lejártával - és a teljesített szolgáltatás ellenértékének szerződés szerinti megfizetésével - térül meg, az Alapszerződésnek a tulajdonjog fenntartására vonatkozó rendelkezései nem ellentétesek, hanem kifejezetten összhangban állnak a Ptk. 368. § (1) bekezdésével.

Az alperes az ítélet indokolásával szemben csatlakozó fellebbezést nyújtott be. Kérte az ítélet indokolása 20. oldal 7. bekezdésében foglaltak alábbi tartalommal történő megváltoztatását: „A bíróság az épületgépészeti szakértő által előterjesztett szakvélemény alapján megállapította, hogy az alperes által megvalósított hibás teljesítés a mosoda és műhely épületében nyújtott hőszolgáltatással, illetve a konyhai melegvíz-szolgáltatás hőmérséklete tekintetében utólagos számításokkal, mérési eredmények hiányában nem igazolható.”

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása a lefolytatott szakértői bizonyítás megállapításaival annyiban ellentétes, amennyiben az alperesi hibás teljesítés tényét a mosoda és műhely épületében nyújtott hőszolgáltatás, illetve a konyhai melegvíz-szolgáltatás hőmérséklete tekintetében megállapította. A szakértői bizonyítás ugyanis ellenkező eredményre vezetett. A perben kirendelt épületgépészeti szakértő az alperesi álláspontot osztotta, miszerint a felperesi kötbérvételezés fennállását nem lehet utólagos számításokkal igazolni.

Ezzel összefüggésben hivatkozott az épületgépészeti szakértő szakvéleményében, illetőleg annak kiegészítésében foglaltakra. A szakértő azt állapította meg, hogy a hőmérsékleti értékeknek az Alapszerződésben vállaltaktól való elmaradását mérésekkel kellett volna alátámasztani, és ezt a hiányosságot nem lehet semmilyen utólagos számítással pótolni. A felperes az elsőfokú eljárás során ennek ellenkezőjét nem bizonyította, a bizonyítás e tekintetben a felperest terhelte.

Ellenkérelmében kérte a fellebbezésével és a csatlakozó fellebbezésével nem érintett ítéleti rendelkezéseket helybenhagyni, és a felperest perköltségben marasztalni. Az elsőfokú eljárás során tett nyilatkozatai fenntartásával kérte a felperes által támadott ítéleti rendelkezések helybenhagyását.

Hivatkozott arra, hogy a felperes ötödleges fellebbezési kérelme kapcsán levezetett számítás hibás, a 2012. november 7-én kelt igazságügyi szakértői vélemény 21. oldalán megállapított 119 436 Ft „túlszámlázott különbözet” az ugyanott szereplő korrigált szerződés szerinti érték (211 336 487 Ft) és a számlázott bruttó érték (211 455 923 Ft) különbözete. Ez a túlszámlázott különbözet a 2008. július 1. és 2009. november 30. közötti időszakra vonatkozó túlszámlázás összege, melyet értelemszerűen magában foglal a teljes szerződéses időtartamra túlszámlázásként megállapított 7 299 044 Ft. Erre tekintettel helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a túlszámlázás teljes összegét a számlázott bruttó összegbe - és nem a korrigált szerződéses értékbe - számította be.

Az alperes a 2008/05997 számú számla 3 901 292 Ft összegben történő részteljesítését, és ennek megfelelően a felperes ötödleges és hatodlagos fellebbezési kérelmében foglaltakat - hangsúlyozottan és kizárólag e tekintetben - nem vitatta.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az alperes által támadott ítéleti rendelkezés helybenhagyását kérte. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság álláspontja a berendezések tulajdoni helyzetére vonatkozóan helytálló, azok alkotórésznek minősülnek, ezért az alperesi tulajdoni igény megalapozatlan.

A felperes fellebbezése kizárólag az elsőfokú bíróság által figyelembe nem vett 3 901 292 Ft összegű részteljesítés tekintetében alapos, egyebekben alaptalan, az alperes fellebbezése és csatlakozó fellebbezése alaptalan.

Az alperes a felperesi fellebbezésre előterjesztett ellenkérelmében az ügy érdemében tett nyilatkozat mellett a felperesi fellebbezés hivatalbóli elutasítása iránt is előterjesztett kérelmet.

Alperesnek ez a kérelme alaptalan. Egységes a bírói gyakorlat abban, hogy ha és amennyiben a fellebbező fél az elsőfokú ítélet megváltoztatásra irányuló határozott fellebbezési kérelmet terjeszt elő, fellebbezését azonban indokolással nem látja el, ebből az okból a fellebbezés hivatalbóli elutasítására nem kerülhet sor, a fellebbezést hiányos tartalma alapján kell elbírálni, úgy értékelve, hogy a fellebbező fél az elsőfokú eljárás során előterjesztett nyilatkozatait fenntartja.

A fellebbezés hivatalból akkor utasítható el - a mulasztás jogkövetkezményére történő figyelmeztetés mellett a félhez intézett hiánypótlási felhívás nem teljesítése esetén -, amennyiben a fellebbezés határozott fellebbezési kérelmet nem tartalmaz. Ezzel szemben a felperes fellebbezése vagylagos jelleggel egyértelmű, határozott fellebbezési kérelmeket tartalmaz, és a felperes fellebbezését indokolta is. Erre tekintettel sem hiánypótlási eljárásnak nincs helye, sem pedig a fellebbezésnek a Pp. 237. § III. fordulata alapján történő hivatalbóli elutasításának.

Az alperes emellett indítványozta, hogy az ítéltábla a felperest 3 napos határidő tűzésével a Pp. 235. § (2) bekezdése alapján hívja fel fellebbezése és ellenkérelme kiegészítésére, ennek elmaradása esetén a fellebbezést a Pp. 237. §-a alapján hivatalból utasítsa el. Ennek a kérelmének a nem teljesítése esetén a Pp. 141. § (6) bekezdése alapján szintén 3 napos határidő tűzésével, és mellőzés terhével hívja fel a felperest a fellebbezése, illetve ellenkérelme kiegészítésére.

Tekintettel arra, hogy mind a felperesi fellebbezés, mind az annyiban előterjesztett ellenkérelem, hogy a felperes az elsőfokú bíróság ítéletének az alperes fellebbezésével támadott rendelkezése helybenhagyását kéri, érdemi elbírálásra alkalmas, így e kérelem teljesítésére sem volt törvényes lehetőség.

A felperes a fellebbezésében, illetve a másodfokú eljárás során előterjesztett előkészítő iratában valóban nyilatkozott úgy, hogy a fellebbezés részletes indokolását, és részletes fellebbezési ellenkérelmét a tárgyaláson szóban kívánja előterjeszteni. Erre figyelemmel hivatkozott az alperes arra, hogy a felperesi perbeli magatartás perelhúzási célzatú. Tekintettel arra, hogy sem a fellebbezés, sem az ellenkérelem kiegészítésre nem szorult, a

tárgyalást megelőző hiánypótlási eljárásnak nem volt helye, a felperesi nyilatkozatok értékelésénél pedig a Pp. 247. § (2) bekezdésében foglaltakat kellett figyelembe venni, mely szerint a fellebbezési, illetőleg a csatlakozó fellebbezési kérelmet az elsőfokú ítéletnek fellebbezéssel, illetőleg csatlakozó fellebbezéssel nem érintett részére nem lehet kiterjeszteni. Egyébként a fellebbezési, illetőleg a csatlakozó fellebbezési kérelmet - a tárgyalás bezárásáig - meg lehet változtatni.

Mindezek miatt a fellebbezési tárgyaláson előterjesztett felperesi nyilatkozat értékelésekor a másodfokú eljárásban arra kellett figyelemmel lenni, hogy az kizárólag az elsőfokú ítéletnek fellebbezéssel, illetőleg csatlakozó fellebbezéssel érintett részére terjedjen ki.

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az alábbi kiegészítéssel fogadta el ítélezése alapjául:

A **N.** Város Önkormányzat Kórház-Rendelőintézet tulajdonosa a Magyar Állam, a tulajdonos képviselőjében eljáró fenntartója a Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézet (GYEMSZI), és működtetője a **N.i** Kórház Költségvetési Szerv. Fenntartója 2012. május 1. napjától a GYEMSZI, a működtető 2013. július 31. napjáig a felperes volt, a szolgáltatási szerződést a 2013. július 30. napján kelt megállapodással szüntették meg. A megállapodás a **N.i** Kórház tekintetében a GYEMSZI, a felperes, a **M. I.** Egészségügyi Befektetési Zártkörűen Működő Részvénytársaság és a **N.i** Kórház között jött létre.

A 2013. július 30-i megállapodás szerint az Új Szolgáltatók 2013. augusztus 1. napjával a Vagyonkezelő által vagyonkezelt ingatlanok és ingóságok birtokába lépnek. A birtokba lépéstől kezdődően viselik a vagyontárgyak terheit és szedik azok hasznait. A GYEMSZI kifejezetten tudomásul vette, hogy jelen peres eljárás felei között a Fővárosi Bíróság előtt 22.G.40.865/2009. számon fennálló perben az alperes által üzembe helyezett hőenergetikai eszközök tulajdonjoga a perbeli jogvita tárgyát képezi. A per ténye az átadás-átvételt semmiben nem gátolja, mivel a Vagyonkezelő a **N.i** Önkormányzattól az érintett vagyonelemeket vagyonkezelésbe nem vette át. A felek megállapodtak, hogy jelen ügy felperese a megállapodás aláírásával külön ellenérték nélkül a per tárgyát képező hőenergetikai eszközök tulajdonjogát, amennyiben jogerős bírósági ítélet alapján őt illeti, jelen szerződés aláírásával a Magyar Államra ruházza át.

Az ítéltábla a tényállást a felperesnek az ítéltábla felhívására benyújtott, 2014. május 5-én kelt előkészítő iratában tett nyilatkozata, az ahhoz mellékelte okirat, illetve az elsőfokú bíróság által 2013. szeptember 3. napján tartott tárgyaláson felperes által 16/F/1 sorszám alatt csatolt okirat alapján egészítette ki. Tekintettel arra, hogy a tényállás kiegészítése okirati bizonyítékon alapul, a kiegészítés további indokait az ítéltábla a Pp. 193. §-a alapján mellőzi.

Az alperes hivatkozott arra is, hogy a felperes keresetösségi jogát - az ítéltábla felhívása ellenére - nem igazolta, figyelemmel a 2013. július 30. napján kelt megállapodásra. Álláspontja szerint a felperesnek kellett volna bizonyítani azt a tényt, hogy kötbérigénye nem került átruházásra, a megállapodásban Új Szolgáltató 1.-ként meghatározott **N.i** Kórház részére.

Ebben a tekintetben az ítélet tábla a felperesnek azzal az álláspontjával értett egyet, hogy (a felmondás jogszerű, vagy jogellenes gyakorlásától függetlenül) a felek közötti szerződéses jogviszony a felperes 2009. november 30. napján kelt rendkívüli felmondásával megszűnt. Ebből pedig az következik, hogy nem a felperesnek áll érdekében annak bizonyítása, hogy a megszűnés ellenére a szerződésből eredő jogok és kötelezettségek gyakorlása a 2013. július 30. napján kelt megállapodással, illetve mellékletével engedményezésre került, hanem az alperes lett volna köteles a felperes keresetösségi jogát megdönteni, azaz igazolni, hogy a szerződés megszűnése ellenére ebben a megállapodásban az engedményezés megtörtént. A kórház és rendelőintézet működtetésével összefüggésben kötött szerződések tekintetében a fennálló jogviszonyokra tartozásátvállalási megállapodás jött létre, a felperes szerződő partnereitől a 2013. augusztus 14. napján kelt írásbeli nyilatkozatával kérte a tartozásátvállaláshoz való hozzájárulást. Maga az alperes sem hivatkozott arra, hogy a tartozásátvállaláshoz írásban hozzájárult volna. Ebből eredően, ha és amennyiben a perbeli jogviszonyt bármilyen formában a tartozásátvállalás érintette volna, az - a Ptk. 332. § (2) bekezdésére figyelemmel - a jogosult hozzájárulásának hiányában az alperes irányában nem lépett hatályba.

Az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást akként, hogy a felmondás nem volt jogszerű, és helyesen következtetett arra is, hogy a szerződés 7.2.2. - 7.2.4. pontjai alapján alperesnek az általa bejelentett szolgáltatás-korlátozás miatt a felperessel szemben kötbérfizetési kötelezettsége nem keletkezett.

Nem tévedett azzal a jogkövetkeztetéssel sem, hogy a felperes hibás teljesítés miatt érvényesített kötbérigénye is alaptalan. E körben az ítélet tábla osztotta a Ptk. 316. § (1) bekezdésében foglaltakra alapított álláspontját.

Téves felperesnek az a jogi álláspontja is, hogy a felperesi hibás teljesítésből eredő kötbérkövetelés az alperes viszontkeresetével szemben kifogásként érvényesíthető lenne.

A Ptk. 306. § (1) bekezdés a) és b) pontjai szerint hibás teljesítés esetén a jogosult

a) elsősorban - választása szerint - kijavítást vagy kicserélést követelhet, kivéve, ha a választott szavatossági igény teljesítése lehetetlen, vagy ha az a kötelezettnek a másik szavatossági igény teljesítésével összehasonlítva aránytalan többletköltséget eredményezne, figyelembe véve a szolgáltatott dolog hibátlan állapotban képviselt értékét, a szerződésszegés súlyát, és a szavatossági jog teljesítésével a jogosultnak okozott kényelmetlenséget;

b) ha sem kijavításra, sem kicserélésre nincs joga, vagy ha a kötelezett a kijavítást, illetve a kicserélést nem vállalta, vagy e kötelezettségének a (2) bekezdésben írt feltételekkel nem tud eleget tenni - választása szerint - megfelelő árleszállítást igényelhet vagy elállhat a szerződéstől. Jelentéktelen hiba miatt elállásnak nincs helye.

A Ptk. 308/C. §-a szerint a szavatossági jogok az ugyanabból a jogalaptól eredő követeléssel szemben kifogásként a határidők eltelte után is érvényesíthetők.

A hibás teljesítés esetén érvényesíthető jogokat a Polgári Törvénykönyvnek a szerződésszegés című XXV. fejezete szabályozza. Ezzel szemben a kötbérre vonatkozó rendelkezéseket a Ptk. „a szerződést biztosító mellékkötelezettségek” című XXIII. fejezete tartalmazza.

A Ptk. 246. § (1) bekezdése szerint a kötelezett meghatározott pénzösszeg fizetésére kötelezheti magát arra az esetre, ha olyan okból, amelyért felelős, nem, vagy nem szerződésszerűen teljesít (kötbér). Kötbért csak írásban lehet érvényesen kikötni. Kötbér után kamat kikötése semmis.

A felek közötti alapszerződés 7.3.1. - 7.3.3. pontja egyértelműen meghatározza a kártérítési összeg megfizetésére irányuló kötbérigény érvényesítésének feltételeit. A kötbérigény érvényesítésének kizárólag e szabályoknak megfelelően volt, illetve lett volna helye. A kötbérigényre a Ptk. 308/C. §-a nem alkalmazható, ezért a kötbérigényt kifogásként érvényesíteni nem lehet. Mindezekből következően az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást, hogy a kötbérigénynek a felperes általi érvényesítése nem felel meg a felek szerződésében foglaltaknak, és az (mintegy szavatossági igényként) kifogás útján az alperesi viszontkeresettel szemben sem érvényesíthető.

Az elsőfokú bíróság a felperes jogellenes felmondása miatt érvényesített alperesi kártérítési igény jogalapja tekintetében helytállóan határozott és az összecszerúséget is - figyelemmel a szakértői véleményben foglaltakra - helyesen állapította meg. Erre tekintettel annak elutasításával sincs helye az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására.

Alaptalan alperesnek a berendezésekre vonatkozóan előterjesztett fellebbezési kérelme, mely arra irányult, hogy a felperes tegye lehetővé az alperes számára 15 napon belül a berendezések leszerelését és elszállítását.

Az elsőfokú bíróság a Ptk. 95. § (1) és 200. § (2) bekezdésére alapítottnak, arra figyelemmel utasította el alperesnek ezt a viszontkereseti kérelmét, hogy az alperes által beépített „Berendezések” az ingatlan alkotórészévé váltak, ezért a szerződés 10.1. pontjának az a rendelkezése, amely szerint „A berendezések tulajdonjoga a szerződés megszűnésének időpontjában száll át a Megrendelőre”, a Ptk. 95. § (1) bekezdésébe ütközik, ezért a Ptk. 200. § (2) bekezdésének első fordulata alapján érvénytelen.

Az ítélet tábla álláspontja alapján a szerződéses rendelkezésnek a Ptk. 95. § (1) bekezdésével egybevetett értelmezése szükségtelen, illetve szükségtelen az érvényességének vagy érvénytelenségének vizsgálata is.

Az alperes ezt a viszontkereseti kérelmét, illetve fellebbezését a Ptk. 98. §-ára és 115. § (3) bekezdésére alapította.

A Ptk. 98. §-a szerint a tulajdonost megilleti a birtoklás joga és a birtokvédelem.

A Ptk. 115. § (3) bekezdése alapján a tulajdonos követelheti a jogellenes beavatkozás vagy behatás megszüntetését, ha pedig a dolog a birtokából kikerült, követelheti a visszaadását.

A Ptk. 115. § (3) bekezdésére alapított, a dolog birtokba bocsátása iránti tulajdoni kereset a birtokló féllel, a tényleges birtokossal szemben terjeszthető elő, mely eljárásban a jogvédelmet igénybe vevő félnek a tulajdonosi minőségét kell vizsgálni, továbbá azt, hogy a tényleges birtokos milyen jogcímre alapítja a birtoklását, van-e érvényes jogcíme arra. Az alperes a viszontkereseti kérelmét nem a birtokossal szemben terjesztette elő, illetve

tartotta fenn, hiszen a 2013. július 30-i megállapodással jelen ügy felperesének birtoklása megszűnt, azokat a "Berendezések"-et a felperes nem tartja birtokában, így nem is kötelezhető arra, hogy tűrje, illetve tegye lehetővé az alperes számára a berendezések leszerelését és elszállítását.

Mivel a birtokos személyében az elsőfokú ítélet (2013. december 3. napján) meghozatalát megelőzően történt változás, az elsőfokú bíróság is szükségtelenül vizsgálta az alperes tulajdonosi minőségét, illetve a szerződés 10.1. pontjának érvényességét. Csak és kizárólag annak van jelentősége, hogy az alperes nem a tényleges birtokossal szemben érvényesít tulajdonjogára alapítottan a dolog birtokba bocsátása iránti kereseti kérelmet. Erre tekintettel ennek a megállapításán kívül minden egyéb szerződéses rendelkezés, illetve polgári jogi jogkövetkezmény vizsgálata szükségtelen. Így vizsgálat tárgyát nem képezheti az, hogy az alperes valóban tulajdonos-e, hiszen tulajdonjogára alapítottan igényt a tényleges birtokossal szemben érvényesíthetne, a felperes pedig nem biztosíthatja az alperesnek a kérdéses berendezések leszerelését és elszállítását, mivel azokat nem birtokolja.

Az alperesnek az ítélet indokolásával szemben előterjesztett csatlakozó fellebbezése kapcsán elsődlegesen le kell szögezni azt, hogy a hibás teljesítés tényét, valamint a hibás teljesítés miatt érvényesített kötbérigényt önállóan kell vizsgálni. Lényeges eltérés mutatkozik abban, hogy a hibás teljesítés ténye megállapítható-e, illetve a hibás teljesítés oly módon igazolható-e, hogy erre alapítottan kötbérigény is jogszerűen érvényesíthető.

Az elsőfokú bíróság is hivatkozott arra, hogy a szakértő a mosoda és a műhely épületben az alperes által nyújtott hőszolgáltatással kapcsolatban azt rögzítette, hogy a mosodában funkcióváltás volt, a mosodai gépek hőleadását nem pótolták, így a szükséges hőfok elvileg sem volt teljesíthető. Az más kérdés, hogy a szakértő azt is kifejtette, hogy mind a használati melegvíz, mind a hőszolgáltatás hőmérséklete csak méréssel igazolható, számítással csak becsülhető (elsőfokú ítélet indokolása 15. oldal 7. bekezdése).

Az ítélet tábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen mérlegelte a szakértői véleményt, így helyesen állapította meg a hibás teljesítés tényét. Az alperes csatlakozó fellebbezésében kizárólag kiragadottan hivatkozott a 2011. augusztus 25., a 2011. december 6. és a 2012. január 6. napján kelt szakértői vélemény és kiegészítés egyes megállapításaira. Az elsőfokú bíróság helytálló megállapításának felülmérlegelésére a Pp. 206. (1) bekezdése alapján nincs lehetőség. Az azonban más kérdés, hogy a hibás teljesítés tényéből nem következik sem az, hogy a megfelelő mérés elmaradása ellenére annak jellege, mértéke utólagos számítással igazolható lenne, és nem következik az sem, hogy a hibás teljesítésből eredően kötbérigény jogszerűen érvényesíthető lenne.

Az elsőfokú bíróság a könyvszakértői vélemény helyes értékelésével 211 455 923 Ft összegben állapította meg a felperes által az alperesnek fizetendő szolgáltatási díjak összegét. A jogellenes felmondás miatt érvényesített alperesi kártérítési igényt is - a szakértői vélemény helyes értékelésével - 15 226 765 Ft-ban állapította meg, azaz a felperes fizetési kötelezettségének főösszegét 226 682 688 Ft-ban. Ezzel szemben a túlszámlázás összegét 7 229 044 Ft-ban, így a beszámítással a felperes marasztalásának főösszege helyesen 219 453 644 Ft. Az elsőfokú bíróság ezzel szemben (véltetően

számítási hiba miatt) 70 000 Ft-tal alacsonyabb összegben, azaz 219 383 644 Ft-ban állapította meg a felperes marasztalásának főösszegét. Az elsőfokú bíróság az összegszerűség meghatározásakor - az alperes fellebbezési ellenkérelmére is figyelemmel - nem vitatottan nem vette figyelembe a felperesnek a 2008/05997 számú számlára 3 901 292 Ft összegben elismert részteljesítését. Erre tekintettel pedig a marasztalás főösszege helyesen 215 552 352 Ft, illetve a felperes nem 10 000 000 Ft, hanem 6 098 708 Ft után köteles 2008. október 31. napjától késedelmi kamatot fizetni.

Mindezek alapján az ítélet tábla a felperesi felmondás jogellenessége, a hibás teljesítésre alapított, illetve az alperesi szolgáltatáskorlátozás miatt érvényesített kötbérigény tekintetében, valamint az alperes elmaradt haszonra alapított kártérítési igénye vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítélete fellebbezett részét lényegében saját helyes indokainál fogva hagyta helyben, az ítélet indokolását annyival kiegészítve, hogy a kötbérigény érvényesítésére a felperes kifogás útján sem jogosult.

Az alperesnek a berendezések leszerelésére és elszállítására irányuló viszontkereseti kérelme, illetve fellebbezése tekintetében az ítélet tábla mellőzi az elsőfokú bíróság ítélete indokolásának 22. oldalát, és a 23. oldal 1., 2. és 3. bekezdését, és e viszontkereseti kérelmet elutasító ítéleti rendelkezést a fenti indokbeli módosítással hagyta helyben.

Tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság a marasztalás főösszegét tévesen határozta meg, és az alperes által is elismert felperesi részteljesítést figyelmen kívül hagyta, az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdés III. fordulata alapján részben megváltoztatta, a felperes marasztalásának főösszegét 215 552 352 Ft-ra leszállította, és megállapította, hogy a felperes nem 10 000 000 Ft, hanem 6 098 708 Ft után köteles 2008. október 31. napjától késedelmi kamat fizetésére.

A felperes fellebbezésének eredménytelensége, valamint személyes illetékmentessége folytán az állam által előlegezett fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Az alperes a fellebbezési és a csatlakozó fellebbezési eljárási illetéket előlegezte, a fellebbezése eredménytelenségére tekintettel azt viselni is tartozik.

A felek fellebbezésének, illetőleg csatlakozó fellebbezésének pertárgyértéke alapján megállapítható, hogy az alperes lényegesen nagyobb részben pernyertesnek minősül, így a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján igényt tarthat a másodfokú eljárással összefüggésben felmerült költségeinek megtérítésére.

Az eljárás kiemelkedően nagy pertárgy értékű, így az ügyvédi munkadíj megállapításánál az ítélet tábla a Legfelsőbb Bíróság (Kúria) által a BH 1996.321. eseti döntésében elvi élel kifejtett általános mérlegelési szempontokat figyelembe véve a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés c.) pontja, (5)-(6) bekezdése, valamint a 4/A. § (1) bekezdése alapján megközelítőleg a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban állóan a pertárgyérték 0,5 %-ában, azaz 3 500 000 Ft-ban, valamint általános forgalmi adó összegében állapította meg a felperes által az alperesnek megtérítendő másodfokú perköltség összegét.

Az ügyvédi munkadíj megállapításánál az ítélet tábla figyelemmel volt az elsőfokú bíróság által megállapított, és mértékében egyik fél által sem sérelmezett elsőfokú perköltség összegére is.

Debrecen, 2014. július hó 01. napján

Dr. Madarász Anna sk a tanács elnöke, Dr. Görög Attila sk előadó bíró, Dr. Riczu András sk bíró

A kiadmány hitelélül:

Kiadó